

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1982-1983

29 SEPTEMBER 1983

HERZIENING VAN DE GRONDWET

Herziening van artikel 115 van de Grondwet

VOORSTEL

VAN DE HEER DELAHAYE c.s.

Zoals uit de onderstaande tabel blijkt, neemt het tekort van de Staat sinds 1975 steeds meer onrustbarende afmetingen aan :

Ontwikkeling van de saldi

(In miljarden F)

Chambre des Représentants

SESSION 1982-1983

29 SEPTEMBRE 1983

REVISION DE LA CONSTITUTION

Révision de l'article 115 de la Constitution

PROPOSITION

DE M. DELAHAYE et cs.

L'évolution du déficit de l'Etat prend depuis 1975 des proportions plus qu'inquiétantes ainsi qu'il résulte des tableaux ci-dessous :

Evolution des soldes

(En milliards de F)

Jaar — Année (1)	Saldo van de lopende verrichtingen — Solde des opérations courantes (2)	Saldo van de kapitaal- verrichtingen — Solde des opérations de capital (3)	Netto financieringssaldo — Solde net à financer (4) = (2) + (3)	Bruto financieringssaldo — Solde brut à financer (5)
1975 (verwezenlijkingen. — réalisations)	— 34,5	— 82,8	— 117,3	— 159,3
1976 (verwezenlijkingen. — réalisations)	— 52,6	— 99,3	— 151,9	— 203,3
1977 (verwezenlijkingen. — réalisations)	— 68,4	— 108,3	— 176,7	— 237,5
1978 (initiaal. — initial)	— 27,1	— 145,5	— 172,6	— 242,2
1978 (aangepast. — ajusté)	— 85,7	— 138,0	— 223,7	— 296,6
1978 (verwezenlijkingen. — réalisations)	— 79,7	— 116,9	— 196,6	— 266,2
1979 (initiaal. — initial)	— 87,4	— 154,4	— 241,8	— 322,6
1979 (aangepast. — ajusté)	— 118,5	— 162,8	— 281,3	— 362,3
1979 (verwezenlijkingen. — réalisations)	— 94,4	— 125,6	— 220,0	— 302,5
1980 (initiaal. — initial)	— 96,6	— 180,0	— 276,6	— 373,0
1980 (aangepast. — ajusté)	— 146,8	— 175,9	— 322,7	— 417,9
1980 (verwezenlijkingen. — réalisations)	— 132,4	— 160,2	— 292,6	— 387,0
1981 (initiaal. — initial)	— 156,2	— 173,0	— 329,2	— 435,1
1981 (aangepast. — ajusté)	— 283,1	— 183,0	— 466,1	— 569,1
1981 (voorlopige verwezenlijkingen. — réalisations provisoires)	— 292,2	— 197,2	— 489,4	— 592,6
1982 (initiaal. — initial)	— 295,3	— 219,3	— 514,6	— 626,9

Bron : Bijlage betreffende de economische hergroepering van de verrichtingen van de Centrale Overheid (1975-1982) — Algemene Toelichting — Begroting van ontvangsten en uitgaven voor het begrotingsjaar 1982.

Stuk Kamer n° 4 (1981-1982).

Source : Annexe relative au regroupement économique des opérations du pouvoir central (1975-1982) — Exposé général — Budget des recettes et des dépenses pour l'année budgétaire 1982.

Documents Parlementaires — Chambre n° 4 (1981-1982).

Reeds in 1976 maakte de werkgroep Van Houtte (Verslagen van de Technische Werkgroep belast met het formuleren van voorstellen met het oog op de onmiddellijke afremming van het financieringstekort van de Staat) de volgende opmerking (blz. 62, n° 63) :

« Uit bovenstaande ontleding dringt zich met klem de conclusie op, dat de overmatige toename van de overheidsuitgaven — en dus ook van haar ontvangsten — de economische groei vertraagt en bijdraagt tot de inflatie, die op haar beurt onvermijdelijk tot de crisis leidt, zodat uiteindelijk ook de werkgelegenheid bedreigd wordt. Wanneer de recessie en de werkloosheid werkelijkheid geworden zijn, lokken ze een stroom van bijkomende overheidsuitgaven uit, die van alle zijden geëist worden om de economie weer op gang te helpen. Aldus maken zij een nog grotere en even onomkeerbare expansie van de staatsuitgaven noodzakelijk.

En zo raakt men ingesloten in een vicieuze cirkel, die zich moet bestendigen in een fataal crescendo. »

Niettegenstaande die voorspellingen hebben de opeenvolgende regeringen geen enkele maatregel genomen om de overheidsuitgaven terug te schroeven en de huidige Regering weigert, meer nog dan de voorgaande, de nodige inspanningen te leveren om de begroting opnieuw in evenwicht te brengen.

Voor 1984 legt ze immers een begroting voor waarvan het netto te financieren saldo meer dan 500 miljard zou bedragen, en dan hebben we het nog niet over het grote verschil tussen de ramingen en de uiteindelijke resultaten.

Aangezien de toekomst van het land en van de bevolking op het spel staat, moeten de nodige maatregelen worden genomen om de bewindslieden ertoe te dwingen de uitgaven aan de ontvangsten aan te passen.

Daartoe opteren wij voor een regeling waarbij de uitgaven de ontvangsten mogen overtreffen — in enkele uitzonderlijke gevallen kan dat met name verantwoord zijn — mits zulks met een bijzondere meerderheid door de vertegenwoordigers van de Natie wordt goedgekeurd.

Th. DELAHAYE

VOORSTEL

Enig artikel

Artikel 115 van de Grondwet wordt aangevuld met een derde lid, luidend als volgt :

« In de rekeningen en de begrotingen mogen de uitgaven de ontvangsten slechts overtreffen mits de Kamers die overschrijding goedkeuren met de in artikel 131, vijfde lid, vereiste meerderheid inzake aanwezige leden en verkregen stemmen. »

29 september 1983.

Th. DELAHAYE
R. HENDRICK
P. DEROUBAIX

Déjà en 1976 le Groupe Van Houtte (Rapport du Groupe de Travail Technique chargé de formuler des suggestions en vue de freiner, dans l'immédiat, le déficit de financement de l'Etat) observait (p. 62, n° 63) :

« De l'analyse qui précède, la conclusion se dégage, impérieuse : l'expansion excessive des dépenses — et donc des recettes — des pouvoirs publics ralentit la croissance et contribue à l'inflation, laquelle conduit inéluctablement à la crise; en fin de compte elle menace l'emploi. Lorsqu'ils apparaissent, la récession et le chômage appellent un flux de dépenses publiques supplémentaires, revendiquées de toutes parts pour relancer l'économie; il crée donc le besoin d'une expansion encore plus grande tout aussi irréversible de dépenses de l'Etat.

Le cercle vicieux est ainsi bouclé et condamné à se perpétuer dans un crescendo fatal. »

Malgré ces prévisions, les gouvernements n'ont pris aucune mesure afin de diminuer les dépenses de l'Etat et ce Gouvernement, plus encore que le précédent, refuse de faire les efforts nécessaires en vue d'arriver à un équilibre budgétaire.

Il présente en effet un budget pour 1984 où le solde net à financer excéderait 500 milliards, sans parler de la différence importante entre les prévisions et les réalisations.

Il importe, dès lors qu'il y va de l'avenir du pays et de la population, de prendre les mesures nécessaires afin d'obliger les gouvernants à adapter les dépenses aux recettes.

Le moyen choisi est de s'assurer que tout dépassement des dépenses sur les recettes, qui en certains cas exceptionnels peut être justifié, recueille l'approbation d'une majorité qualifiée des représentants de la nation.

PROPOSITION

Article unique

L'article 115 de la Constitution est complété par un troisième alinéa rédigé comme suit :

« Tout excédent de dépenses sur les recettes dans les comptes et budgets doit être approuvé par les Chambres aux majorités de présence et de quorum, requises à l'article 131, alinéa 5. »

29 septembre 1983.